

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Directoraat-generaal Agro

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk

DGA / 14051798

Bijlage

1

Datum 06 juni 2014
Betreft Maatregelen zeebaars

Geachte Voorzitter,

Met deze brief informeer ik u over de voorstellen ter bescherming van de zeebaars. Hiermee kom ik tegemoet aan mij toezegging tijdens het Algemeen Overleg van 28 november 2013.

In de afgelopen periode zijn er diverse gesprekken geweest met de relevante sectoren, is het onderwerp besproken met de visserijdirecteuren van de Scheveningen groep (Noordzee lidstaten) en de Europese Commissie.

Aanleiding is het advies van de International Council for the Exploration of the Sea (ICES) in 2013. Hoewel er relatief weinig bekend is van deze vis, is duidelijk dat het niet goed gaat met de zeebaarsbestand in onze wateren¹. Het bestand loopt sinds enkele jaren terug en de visserijsterfte op. Momenteel is de visserij op deze soort minimaal gereguleerd. ICES adviseerde daarom ook om de vangsten te reduceren.

Frankrijk geeft de voorkeur aan een quotum, de andere lidstaten waren het erover eens om met technische maatregelen de gewenste bescherming te bieden. In de Noordzee is gekozen voor een regionale aanpak. Een voorstel van het Verenigd Koninkrijk heeft brede steun van de andere Noordzeelidstaten gekregen. Doelen zijn het beschermen van de paaiende vis, de jonge vis en het verlagen van de visserijdruk, door op de korte termijn: 1) beschermen van concrete offshore gebieden ten zuidwesten van Engeland tijdens het paaiseizoen, 2) uitfasen van spanvisserij, 3) beperken van de maandelijkse aanlandingen tot 5.000 kg, 4) beschermen van de opgroeigebieden van jonge vis langs de Oost-Engelse kust. Voor de lange termijn moet aan een beheerplan worden gewerkt.

Ik sluit mij aan bij de Engelse aanpak, maar differentiatie naar Nederlandse situatie is nodig om de maatregelen proportioneel, effectief en praktisch te maken.

¹ Volgens ICES omvat het bestand de wateren van de zuidelijke Noordzee, het Kanaal, de Ierse en Keltische Zee en ten westen van Schotland.

Zo is het niet mogelijk gebleken om op korte termijn paaigronden of kraamkamers in de zuidelijke Noordzee te beschermen, omdat IMARES noch de sector die gebieden kent. Hier zal nader onderzoek voor nodig zijn. In de bijlage treft u een korte beschrijving van de Nederlandse visserij op zeebaars.

De tijdelijke maatregelen waarmee ik, na consultatie van de stakeholders, een bijdrage lever aan de reductie van de Nederlandse vangsten, omvatten:

- 1) Uitsfaseren spanvisserij voor zeebaars.
Visserij met bodemspannetten zal niet worden toegestaan in het Oostelijk Kanaal van september - december 2014.
- 2) Een maandelijkse beperking van de aanvoer van zeebaars van 5.000 kg per vaartuig.
Voor de kleinschalige ambachtelijke kustvisserij langs de Noordzee kust en in kustwateren geldt een beperking op de aanvoer van zeebaars van 5.000 kg per jaar per vaartuig. Deze hoeveelheden zijn niet overdraagbaar.
- 3) Een verhoging van de minimum aanlandingsmaat van 36 cm tot 42 cm voor recreatieve en professionele handlijnvissers.
Vissen kleiner dan 42 cm moeten worden teruggegooid.
- 4) Een ring om de vloot van handlijnvissers die vist op zeebaars. Het aantal wordt beperkt tot het aantal actieve zeebaarsvissers op verzendingsdatum van deze brief.
- 5) Het in stand houden van een '*bag limit*' van 20 kg of 25 exemplaren van kabeljauw en zeebaars voor recreatieve vissers.
- 6) Alle vangsten inclusief de teruggooi moeten geregistreerd worden.

Het pakket is erop gericht de groei van opkomende visserijen en gerichte vangsten door individuele vissers te beperken, sluit aan bij huidige visserijpraktijk, draagt bij aan level playing field met andere Noordzeelanden en vergroot de bewustwording. De sectorvertegenwoordigers hebben gevraagd om extra controle, vooral vanwege de verhoging van de aanlandmaat. Ik wil hier naar kijken. Waar ik niet aan tegemoet kan komen, is de wens om de maandelijkse aanvoerbepalingen te kunnen overdragen naar andere vissers binnen een Producenten Organisatie of ze op te potten. Dit zou in de praktijk geen enkele beperking inhouden ten opzichte van de huidige situatie. Ik zal binnenkort de maatregelen notificeren bij de Europese Commissie.

Het is van belang dat we nu internationaal werken aan een meerjarenplan. Ik zet me in om daarvoor de handen op elkaar te krijgen in de Scheveningen groep en zal de relevante Regionale Advies Raden (NSRAC en NWWRAC) uitnodigen te adviseren over een meerjarenplan. Ik zal daarbij specifiek aandacht vragen voor kennisontwikkeling en de inzet van (tijdelijk) gesloten gebieden.

(w.g.) Sharon A.M. Dijkma
Staatssecretaris van Economische Zaken

Bijlage: Korte beschrijving van Nederlandse visserij op zeebaars.

- Er zijn geen opgaven van de aanvoer van zeebaars in Nederland van vóór 1997. Sinds eind jaren '90 is de aanvoer geleidelijk opgelopen tot bijna 400 ton in 2010 en weer afgenomen tot 368 ton in 2013.
- De Nederlandse vangsten door beroepsvisserij zijn zo'n 10% van de totale Europese vangsten, waarbij Frankrijk en Verenigd Koninkrijk samen goed zijn voor zo'n 85% van de vangsten.
- Vangsten zijn het hoogst in het voorjaar (februari - mei) en hoog in het najaar (september - december).
- De grootste vangsten worden gedaan door handlijvisserij, zegenvissers (flyshoot) en visserij met gesleepte tuigen. Opvallend is de sterke groei in handlijn- en flyshoot visserij, terwijl de vangsten met sleepnetten (onder andere boomkor) juist de afgelopen jaren zijn afgenomen.
- Gericht visserij vindt plaats door handlijvisserij. Voor de overige visserijen geldt dat het voornamelijk bijvangst is. Sturing is daardoor moeilijker. Onder de kotters is een aantal dat met enige regelmaat hogere bijvangsten heeft. Het gaat met name om vissers in het zuiden en Oostelijk Kanaal. Van de boomkorvissers wordt verwacht dat zij met 1-2 jaar overschakelen op de pulsvisserij en wrakken zullen mijden om hun dure tuig te sparen. Vangsten in de zegenvissers (flyshoot) zijn de afgelopen jaren toegenomen, waarschijnlijk in verband met een verhoogde interesse voor de visserij in het Kanaal.
- Het aantal handlijvisserij actief op zeebaars is toegenomen van 5 in 2000 tot 59 in 2010 en 94 in 2013. Visserij in het Kanaal is beperkt met het aantal vergunningen (25 waarvan 21 gebruikt) en de zeedagen.
- Het WIRON span vaart niet meer onder NLse vlag. Een ander span is recentelijk gereed gekomen, maar heeft hier (nog) niet mee gevist.
- Volgens informatie van Sportvisserij Nederland, zouden recreatieve vissers in 2010 161 ton hebben gevangen en 96 ton aangeland. Dit is ongeveer 1,5 keer meer dan de professionele handlijvisserij. In Frankrijk zijn de recreatieve vangsten aanlandingen naar schatting ongeveer 20 keer zo groot.
- Er wordt algemeen aangenomen dat zeebaars die is gevangen met handlijn een grote kans van overleven heeft na teruggooi. Zeebaars bijgevangen in de boomkorvisserij met trekken van 2 uur zijn dood. Teruggooi is hier niet zinvol.
- Zeebaars wordt (bij-) gevangen in de ambachtelijke visserij op harder in de Waddenzee, Zuidwestelijke Delta en langs de kusten van de Noordzee.

Referenties:

ICES. 2013. Advice for 2014 for European sea bass in Divisions IVbc, VIIa, and VIIId-h (Irish Sea, Celtic Sea, English Channel, and southern North Sea) ICES Advice 2013, Book 5.
<http://www.ices.dk/sites/pub/Publication%20Reports/Advice/2013/2013/bss-47.pdf>

Sportvisserij Nederland. 2013. Nieuwe kijk op zeebaars.

http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=4&cad=rja&ved=0CFAQFjAD&url=http%3A%2F%2Fwww.sportvisserij nederland.nl%2Finclude%2FdownloadFile.asp%3Fid%3D4248&ei=VZrOUoeqJ8u70wWI2YCA&usq=AFQjCNE9Q3bAtTuyLG9-Q8fzGEct0qGrpw&sig2=NERWuM48baOOT_63Vhb6WQ&bvm=bv.59026428,d.d2k

- Quirijns, F., van der Hammen, T. & van Overzee, H. 2013. Kennisdocument Zeebaars: de vis, de visserij en haar beheer. Rapport C080/13. IMARES Wageningen UR.
- Quirijns F. juni 2013. Discussie document: overzicht van mogelijke maatregelen voor beperking van zeebaarsvangsten in Nederland. Advies IMARES 14-6-2013 aan Ministerie van Economische Zaken.
- Quirijns, F. 2014. Letter to Ministry of Economic Affairs on the potential impact of the increase of the MLS in recreational fisheries to 42 cm.
- Van der Hammen, T. & de Graaf, M. 2013 Recreational fishery in the Netherlands: demographics and catch estimates in marine and fresh water. Report number C147/13. IMARES Wageningen UR.
- Quirijns, F., Vermard, Y. & Kraan, M. June 2013. Fisheries in the Eastern Channel. Preliminary report (yet to be adopted by Channel steering group). IMARES, IFREMER.